

Nynke Klompmaker *Ik ben veel liever zoals wij*

Toelichting voor de docent(e)

Groep 4 voorlezen, groep 5 t/m 8 zelf lezen

De verhalen voor in het boek zijn eerder geschikt voor de lagere groepen.

Lesduur: 30 minuten

Lesdoel: • leesbevordering
• de kinderen maken kennis met verschillende vertelperspectieven

A Introductie

U toont het boek en noemt de titel *Ik ben veel liever zoals wij*. Dan leest u fragment 1 voor: bladzijde 16 'Wat ik me nou altijd afvraag ...' t/m bladzijde 21 'Ja,'snuift Semmie, 'Ik ben veel liever zoals wij.' Vertel voordat u gaat lezen dat u na afloop zult vragen of iemand de titel kan uitleggen.

Daarna vertelt u iets over de schrijfster en waarom ze dit boek met verhalen over de tweeling Semmie en Lis heeft geschreven. Toon ook enkele illustraties.

B Uitvoering

De kinderen maken in tweetallen het kopieerblad. Na afloop bespreekt u de antwoorden. Laat de kinderen hun antwoorden beargumenteren.

C Afronding

U leest fragment 2 voor: bladzijde 72 'Lis ziet een stapel handspiegels liggen' t/m bladzijde 75 'Dus dan gaan we maar, hè.'

Naar aanleiding van dit fragment kunt u een tweelingenspel spelen. De kinderen gaan tegenover elkaar zitten. Eén van de twee neemt de leiding en beweegt langzaam de handen en het hoofd. De ander moet dit precies nadoen, alsof hij/zij in de spiegel kijkt.

Wanneer u meer tijd aan het boek wilt besteden kunt u gebruikmaken van de keuzeverwerking. Die kunt u direct aan de les koppelen of op een ander moment in de week laten terugkomen.

D Keuzeverwerking

De volgende opdrachten zijn 'tweelingenopdrachten' en moeten dus in tweetallen gemaakt worden.

- 1 Lis en Semmie lijken precies op elkaar. Laat de kinderen met z'n tweeën één tekening maken. De één tekent Lis en de ander tekent Semmie. De kinderen moeten ervoor zorgen dat de twee meisjes precies op elkaar lijken.
- 2 De kinderen schrijven samen een verhaaltje. Daarvoor gebruiken zij één papier, of ze gaan samen achter één computer zitten. De kinderen schrijven om de beurt een zin op. Door elkaars zinnen te lezen en daar op te reageren, ontstaat het verhaal. De opdracht

wordt moeilijker als u de kinderen slechts halve zinnen laat schrijven en het tweede kind steeds de tweede helft van de zin laat bedenken.

- 3 Er zijn nog meer boeken die over een tweeling gaan. Laat de kinderen in de bibliotheek naar andere boeken met dit thema zoeken.

Andere boeken over tweelingen

Jaap ter Haar, *Saskia en Jeroen*

Veronica Hazelhoff, *Veren*

Vivian den Hollander, *Kiki en Pim*

Erich Kästner, *Dubbele Lotje*

Rindert Kromhout, *Erge Ellie en nare Nellie*

Rindert Kromhout, *De wraak van erge Ellie en nare Nellie*

Guus Kuijer, *De jonge prinsen*

Arja Peters, *De olijke tweeling*

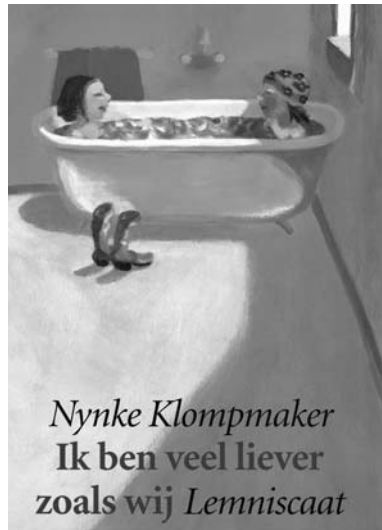
Marilyn Sachs, *Het boek van Dorrie*

Over Nynke en Marijke Klompmaker

De tweeling Nynke en Marijke Klompmaker werd in 1964 in het dorp Buitenpost in de provincie Friesland geboren. Nynke is altijd een echte lezer geweest, want – zo zegt ze zelf – ‘als je een mooi boek hebt, heb je er een extra wereld bij’. Ze heeft een tijd op de kunstacademie gezeten en heeft verschillende banen gehad. Geïnspireerd door de teksten die haar zwager voor de animatiefilmpjes van Marijke schreef, begon Nynke een paar jaar geleden met schrijven.

Tweelingen hebben haar altijd gefascineerd, en hoewel *Ik ben veel liever zoals wij* nadrukkelijk niet autobiografisch is, heeft zij zich toch laten inspireren door het tweeling-zijn. Het resultaat is een bijzondere verzameling verhalen over de tweelingzusjes Semmie en Lis. Marijke Klompmaker tekent al haar hele leven. Op haar tweeëntwintigste ging ze naar de kunstacademie te Groningen. Inmiddels heeft ze een eigen atelier waar ze illustraties maakt voor kinderboeken en animatiefilmpjes voor de televisie.

Kopieerblad

Nynke Klompmaker

Ik ben veel liever zoals wij

Lis en Semmie zijn een tweeling. Ze beleven samen een hoop gekke dingen en in hun schuilplaats in het gereedschapsschuurtje vertellen ze elkaar alles. Maar soms is het ook wel lastig om een tweeling te zijn. Bijvoorbeeld als andere mensen denken dat je je zusje bent en niet jezelf. Of als je zoals Lis verliefd wordt op Foppe met z'n stoere cowboylaarzen. Dan wil Lis Semmie er niet altijd bij hebben.

Semmie laat zich niet kennen. Ze gaat alleen op pad. En als Lis haar op een dag naar het bos ziet sluipen, alsof ze iets heel spannends op het spoor is, komt Foppe toch weer even op de tweede plaats.

- 1 Lees de tekst. Stel je voor dat je zelf een tweeling bent. Wat zou je dan graag samen doen en wat juist liever niet?
Maak twee lijstjes. Op het ene zet je wat je liever alleen zou doen, op het andere wat je graag samen zou doen.
- 2 Deze opdracht maak je met zijn tweeën. De ontmoeting tussen de twee tweelingen is ons nu verteld door Lis en Semmie. Mirella en Bella denken vast heel anders over hun ontmoeting met Sem en Lis. Bedenk samen hoe Mirella en Bella deze ontmoeting vinden. Schrijf dat in een kort verhaaltje op.

De fragmenten

Fragment 1 – Ik ben veel liever zoals wij

‘Wat ik me nou altijd al afvraag, hè,’ zegt buurvrouw Stel, ‘hoe zit dat eigenlijk met jullie? Je hoort dat wel, hè, dat tweelingen elkaars gedachten kunnen lezen en zo. Of dat als de één hoofdpijn heeft, de ander dat dan ook voelt. Hebben jullie dat ook?’

Semmie en Lis kijken elkaar aan. Daar gaan we weer. ‘Nee, dat hebben we nooit,’ zegt Lis. Het is niet de eerste keer dat ze die vraag krijgen. Het zal de laatste keer ook wel niet zijn.

‘O,’ zegt buurvrouw teleurgesteld, ‘dus jullie weten ook niet wat de ander denkt?’

Lis haalt haar schouders op.

‘Wat, helemaal nooit?’ pest Edward. ‘Wel een beetje nep dus, hè.’ Hij wiegelt op zijn skeelers, en zingt zachtjes: ‘Neppers, neppers.’

‘Nou,’ vervolgt de buurvrouw, ‘de tweeling van Kraaima, uit de Oranjebuurt, die hebben dat wel hoor, zo’n telepathisch contact, vast en zeker. Als je die twee ziet! Hoe die mekaar aanvoelen!’ Buurvrouw Stel schudt haar hoofd alsof ze het gewoon niet kan geloven.

‘Gaan we nou, mam,’ roept Edward. Hij skeelert er slingerend vandoor. Buurvrouw Stel springt op haar fiets en Edward gaat aan haar bagagedrager hangen tot ze hem wegslaat.

‘De tweeling van Kraaima... pfff,’ zegt Lis knorrig.

‘Zouden die dat nou echt hebben, zo’n soort contact?’ vraagt Semmie zich af. ‘Lijkt me wel leuk, zeg! Stel je voor. Dan logeerde ik bijvoorbeeld bij oma en dan kreeg ik heimwee. Dan wist je dat! Kon ik je van binnen roepen!’

‘Nou, volgens mij bestaat dat helemaal niet. Wedden? Kom, gaan we de Kraaima’s bespioneren,’ roept Lis enthousiast, ‘of we vragen het gewoon aan ze.’ Ze springt op en holt weg.

Opgewonden rent Semmie achter Lis aan. ‘Maar ik vraag het niet, hoor,’ waarschuwt ze.

‘Neehee, dat doe ik wel,’ roept Lis.

Ze weten dat de Kraaima-tweeling in de Oranjebuurt woont. Daar struinen ze wat rond en vragen dan aan iemand naar hun huis. Die weet het meteen.

Langzaam lopen ze langs het raam; ze gluren vanuit de ooghoeken naar binnen. Een massa planten op de vensterbank belemmert het zicht.

‘Kom, dan gaan we achter die boom daar de wacht houden,’ fluistert Semmie. Ze rommelt in haar redpakket en haalt er een half zakje dropjes uit. Smakkend gaan ze zitten wachten. Dit kan weleens lang duren.

‘Daar heb je d’r eentje!’ Lis verslikt zich. ‘Is dat nou Bella of Mirella? Bella, denk ik.’

‘Goh, wat is ze al oud, hè,’ fluistert Semmie. Het meisje heeft hakken aan en een strak rokje om haar brede heupen. Naast haar loopt een jongen. Ineens trekt hij haar dicht tegen zich aan en kust haar. ‘Ze staan te tongen!’ fluistert Lis vol afschuw. ‘Ik kan het duidelijk zien. Zie je dat?’

‘Jasses,’ sist Semmie met een vies gezicht. Ze kijkt om zich heen. Waar is de ander nou? Bella – of is het toch Mirella? – laat de jongen los en wandelt haar huis binnen. Semmie en Lis houden hun adem in als de jongen hun kant op komt en achter hen langs loopt. Ze kijken hem na. ‘Hij likt om z’n lippen! Net of-ie iets heeft opgegeten,’ fluistert Semmie. Allebei huiveren ze. ‘Maar waar is de ander nou?’ Lis tuurt naar links en naar rechts.

‘Ik zag niks bijzonders aan haar. Jij?’ vraagt Semmie.

‘Nee, niks. Geen sprietjes of antennes of zo.’ Lis moet aan buitenaardse wezens denken. Die

kunnen soms ook met elkaar praten terwijl ze hun mond potdicht houden. ‘Maar misschien zie je alleen maar iets als ze bij elkaar zijn. Kijk zo.’ Lis draait haar hoofd langzaam naar Semmie toe terwijl ze zachtjes zoemt. Ze kijkt haar diep in de ogen, zonder te knippen. Ze concentreert zich. Nacht, maan. ‘Waar denk ik nu aan?’ Ze seint.

‘Dropjes?’ aarzelt Semmie.

‘Nee, nee! Maar d’r zat wel zwart in. Ik dacht aan maanvissen.’

‘O. Nou, dan moet je toch wat harder denken.’

Ze wachten. Eindelijk, eindelijk gaat de voordeur weer open. Gierend van de lach stort een meisje zich naar buiten.

‘Daar heb je Bella weer,’ mompelt Lis. Dan komt het meisje nóg een keer naar buiten.

‘Nee, dát is Bella,’ sist Semmie en trekt gauw haar hoofd achter de boom. Lis bekijkt de Kraaima-tweeling met grote ogen. Alles aan hen is hetzelfde. Niet alleen hun gezicht met pruimenmondje en blauwe ogen, maar ook de paardenstaart, het knalroze t-shirt met het rokje daaronder.

‘Ze dragen nog steeds dezelfde kleren! Net als toen ze klein waren!’ Lis port Semmie met haar elleboog.

‘Dat is nog eens een echte tweeling,’ fluistert Semmie. De meisjes komen stijf gearmd hun kant op. Ze praten zachtjes met elkaar. Semmie kijkt naar de grond in de hoop dat ze niet gezien wordt, maar Lis springt op. De Kraaima-tweeling ziet Lis en houdt aarzelend haar pas in. Gauw gaat Semmie naast Lis staan. ‘Hoi,’ zegt Lis.

Bella en Mirella staren naar hen en beginnen te giechelen. Ineens vindt Lis de vraag die ze wil stellen wel heel erg achterlijk. Ze kijkt een andere kant op en krijgt een kleur.

‘We hebben een vraag,’ gooit Semmie eruit, ‘of jullie soms eh... of jullie zo’n soort contact hebben, zo’n telefonische... nee! Hoe heet het ook alweer.’ Semmie bijt op haar lip en ook haar hoofd begint te gloeien.

‘Of jullie tegelijk hoofdpijn hebben!’ roept Lis schril. De Kraaima-tweeling deinst een beetje achteruit. ‘We hebben heus wel eens tegelijk hoofdpijn, ja. Wat gaat jullie dat aan?’ zegt Mirella. Ze klinkt een beetje ongeduldig. En Bella zegt gauw: ‘Doei, hè.’ Ze draaien zich om en lopen heupwiegend verder.

Semmie en Lis rennen hard weg. Als Lis eindelijk wat langzamer gaat lopen zegt Semmie higgend: ‘Sjongejonge.’

‘Ja,’ mompelt Lis. ‘Nu weten we nog niks.’

‘Nou, ze hebben wel tegelijk hoofdpijn. En ze zijn wel heel erg klef! Het leek wel of ze aan elkaar vastgegroeid zaten.’

Met grote passen lopen ze door.

‘Ik zou niet zo willen zijn, hoor,’ zegt Lis. ‘Dan heb je niet alleen je eigen hoofdpijn, maar ook nog es een keertje die van de ander erbij!’

‘Ja,’ snuift Semmie, ‘ik ben veel liever zoals wij.’

Fragment 2 – Ik ben veel liever zoals wij

Lis ziet een stapeltje handspiegels liggen. Ze pakt er eentje op en bekijkt de rand: krullerig en grof. Ze vraagt: ‘Spiegeltje spiegeltje aan de wand, wie is het lelijkste van het hele land?’ De spiegel fluistert terug: ‘Nou, dat is niet zo’n moeilijke vraag, hè.’

Oma Stad schuift het beeld in. Lis schrikt. ‘Die vind je zeker mooi,’ zegt oma. ‘Hoeveel moet-ie kosten?’ vraagt ze aan de dikke eigenaar.

‘Maar ik hoef helemaal geen –’ zegt Lis, en de man zegt gauw: ‘Twee voor de prijs van één, mevrouw, speciaal voor u zeven vijftig.’

Oma kijkt zuinig en zegt: ‘Vijf gulden,’ en de man gaat met een zure knik akkoord.

‘Koopje, toch?’ zegt oma hard. ‘Twee prachtige spiegels, voor een habbekrats!’ Ze lacht trots als een kip die net een ei heeft gelegd. Nors pakken Semmie en Lis de spiegels aan. Terwijl oma verder snuffelt gaan ze in een hoek op een kistje zitten.

‘Een habbekrats!’ zegt Lis minachtend.

‘Hebberig tot aan haar kiezen,’ gromt Semmie, met een blik op oma. ‘Gek hè, dat zij nou papa’s moeder is. Dat kan je toch niet snappen, dat je zo’n moeder hebt. Wat een geluk dat papa totaal niet op haar lijkt.’

‘Nee, en wij gelukkig ook niet,’ zegt Lis.

Semmie kijkt in de spiegel. Ze controleert of ze echt geen kippige, habbekratserige trekjes heeft. Lis bestudeert in haar eigen spiegel haar neus en haar wenkbrauwen. ‘Semmie, zeg es eerlijk.’

‘Wat?’

‘Wie vind jij nou mooier? Mij of jezelf?’ Ze houdt haar gezicht vlak naast dat van Semmie, zodat ze kunnen vergelijken.

‘Nou, dat weet ik niet hoor,’ zegt Semmie. Ze kijkt naar hun monden, hun bruine ogen.

‘Mezelf,’ zegt ze aarzelend. Ze durft Lis niet aan te kijken.

‘Da’s toevallig,’ zegt Lis blij, ‘ik ook mezelf.’ Ze bestuderen zichzelf tevreden.

Plotseling staat oma voor hen. Ze houdt een volle plastic zak omhoog en kondigt aan dat ze weer naar huis wil. ‘Nu al!’ zegt Lis teleurgesteld. ‘Kunnen we nog heel even kijken?’

‘Nou, mijn heupen gaan zeer doen,’ klaagt oma. ‘Dus dan gaan we maar, hè.’